

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal (b69/14.02.2023)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru completarea Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal (b69/14.02.2023)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 7.03.2023, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- la prima vedere, introducerea unei taxe minime pe cifra de afaceri ar aduce un câștig la bugetul de stat, însă, în realitate, ar avea un impact negativ semnificativ pe termen mediu pentru creșterea întreprinderilor și, implicit, asupra veniturilor statului. În loc să rezolve problema colectării scăzute pentru taxele existente, proiectul propune impunerea unei taxe care riscă să provoace o serie de perturbări economice semnificative în mai multe domenii de activitate. De asemenea, pragul foarte scăzut pentru care ar urma să se aplice prevederile, anume 10 milioane euro cifră de afaceri, ar avea un impact negativ major asupra majorității companiilor

mijlocii și mari, care aduc anual venituri considerabile în bugetul statului. Impactul asupra acestora ar genera o situație precară de stabilitate fiscal bugetară din cauza reducerii productivității și eficienței economice ale acestora. Astfel:

- impactul impunerii unei taxe pe cifra de afaceri se răsfrânge asupra unor companii care joacă un rol cheie în economia românească, în sectoare precum industria auto, energie, IT&C și comerțul modern cu amănuntul/ cu ridicata și afectează atât producătorii cât și comercianții. E adevărat că veniturile fiscale s-au ridicat în 2021 la 27.3% din PIB, al doilea cel mai redus nivel din UE (după Irlanda, care are un statut fiscal aparte), însă problema colectării scăzute nu poate fi rezolvată prin artificii fiscale care afectează chiar companiile care deja contribuie semnificativ la bugetul de stat, pe cele vulnerabile la șocuri sau pe cele esențiale pentru investiții, pentru creșterea capacității de producție industrială și pentru reducerea balanței comerciale;
- taxa pe cifra de afaceri aduce o serie de probleme, cu efect direct asupra dezvoltării macroeconomice, precum, reducerea competitivității companiilor românești în comparație cu întreprinderile din alte țări care nu au un impozit similar, reducerea apetitului pentru investiții în cercetare și dezvoltare, aplicarea unui regim fiscal discriminatoriu pentru industriile caracterizate de cifre de afaceri ridicate și marje ale profitului mici, sau reducerea puterii de cumpărare prin transferul costurilor către consumator. Un alt aspect este cel al riscului de dublă impozitare: în cazul în care impozitul nu este structurat cu atenție, ar putea duce la dubla impozitare a aceleiași tranzacții sau a aceluiași venit, ceea ce ar crește povara asupra întreprinderilor și, în consecință, asupra consumatorilor;
- taxa pe cifra de afaceri este prociclică. Astfel, în perioade de stabilitate și creștere economică, companiile pot, în teorie, beneficia de un regim fiscal mai avantajos atâta timp cât înregistrează profit. În perioade de criză (criză financiară, recesiune, Covid-19, război, criză energetică, criză a lanțurilor de aprovizionare etc.), profitul anumitor companii din sectoarele afectate (în cazul unei crize financiare, majoritatea sectoarelor) se diminuează accentuat, ținând cont și de creșterea cheltuielilor înregistrate ca urmare a situației economice actuale, în timp ce cifra de afaceri poate rămâne relativ crescută. Acest lucru generează presiune suplimentară asupra companiilor exact în momentele în care acestea au nevoie de stimulente și relaxare fiscală pentru a se redresa și a trece prin criză, păstrând locurile de muncă și capacitatea de producție. Propunerea de modificare legislativă nu ține cont de condițiile macroeconomice, întrucât

vizează companiile cu o cifra de afaceri de minimum 10 milioane euro fără a ține cont de faptul că profitul realizat de o companie depinde și de factori aflați în afara sferei de control a acesteia, precum condițiile de piață sau situația macroeconomică;

- taxarea cifrei de afaceri este discriminatorie. Indiferent de dificultățile cu care se confruntă economia națională, unele afaceri au prin natura lor un volum mare de vânzări și o marjă de profit mai mică (comerțul, serviciile, companiile din energie în situații în care costul materiei prime nu poate fi transferat către consumator, etc.), în timp ce altele au volum mic de vânzări și profit mare (cele inovative, cele creative, companiile cu investiții mari și ciclu lung de recuperare al investițiilor, servicii cu valoare adăugată mare, etc.). Caracteristicile specifice ale unei companii variază în funcție de industrie și condițiile de piață, iar în aceste condiții, un sistem fiscal bazat pe taxarea cifrei de afaceri generează lipsă de predictibilitate mult mai mare față de unul axat pe impozitarea profitului;
- taxarea cifrei de afaceri descurajează inovarea și investițiile. Această taxă ar descuraja marile proiecte de investiții private, inovarea și investițiile în tehnologie, punând presiune asupra resurselor de capital și descurajând astfel investițiile, care reduc profitul și – automat – taxele plătite de o companie, dar care cresc competitivitatea și productivitatea. Inovarea în România este relativ redusă chiar în comparație cu regiunea, din cauza unei poziții de putere scăzută în lanțurile valorice globale ale antreprenorilor români, determinată în primul rând de un capital și acces la finanțare limitate, de fenomenul de outsourcing și de investițiile reduse în R&D. Pentru dubla tranziție verde și digitală și atingerea țintelor privind emisiile de carbon, investițiile din mediul de afaceri sunt determinante, statul neavând capacitatea de răspuns decât prin intermediul unor stimuli fiscali/de politici care să încurajeze sau, din contră, să descurajeze investițiile masive, care de multe ori au un mare grad de risc, în aceste arii. Capital pentru astfel de investiții, precum și know-how, au tocmai acele companii potențial vizate de această măsură fiscală. În plus, un context lipsit de predictibilitate fiscală, cu o continuă ignorare a principiilor fiscalității, fără a avea o analiză de impact a măsurilor propuse și fără consultarea în prealabil cu mediul de afaceri și cu experți în domeniul fiscal, nu face decât să frâneze creșterea economică și așa afectată de contextul global și duce la pierderea credibilității României în fața unor potențiali investitori străini. O astfel de măsură ar duce la perpetuarea situației în care se află economia românească și anume generarea unei valori adăugate relativ scăzute;

- taxarea cifrei de afaceri va afecta exporturile. O problemă conexasă apare în cazul companiilor exportatoare, această taxă diminuând capacitatea de export și afectând balanța comercială a României, care a înregistrat un deficit de 34 miliarde de euro în anul 2022, în creștere cu 44% (+11 miliarde de euro) față de valoarea înregistrată în 2021 (INS). În mod special afectate ar fi companiile exportatoare de produse cu grad de prelucrare redus sau produse intermediare, unde concurența mare determină prețuri relativ reduse și, automat, o marjă de profit redusă. Pe categorii, cele mai ridicate niveluri ale deficitului comercial cu bunuri au fost înregistrate la alimente și animale vii (2,6 miliarde euro), mașini și echipamente pentru transport (3 miliarde euro), produse manufacturate (6,9 miliarde euro), combustibili (8 miliarde euro) și produse chimice (13,7 miliarde euro). Deficitul provine chiar din sectoarele care ar fi cele mai afectate de introducerea unei taxe între 1 și 5 la sută pe cifra de afaceri. În plus, exportatorii nu vor putea să transfere acest cost către consumator din cauza poziționării în prima parte a lanțurile valorice globale și din cauza competiției crescute pe piețele internaționale, mai ales că aceștia concurează pe piețe unde această taxă nu există;
- taxarea cifrei de afaceri ar duce în unele cazuri la transferul costurilor către consumator, afectând astfel puterea de cumpărare a românilor. Efectele inflaționiste ale măsurii pot pune sub semnul întrebării estimările BNR conform cărora inflația va coborî sub pragul de două cifre la începutul lui 2024. De asemenea, măsura obligă la reconsiderarea datelor din Raportul de iarnă 2023 al Comisiei de Prognoză, care prevede o creștere a PIB-ului de la 2.3% la 4.8% pentru 2024, ceea ce ar reprezenta o dublare a ritmului de creștere față de previzionarea anterioară. De asemenea, ar afecta și previziunile cu privire la Indicele Prețurilor de Consum (IPC) estimat să se situeze la 5,7% față de anul precedent ca medie anuală pentru anul 2024. Or, calculele Comisiei de Prognoză se bazează pe elemente de context precum menținerea regimului fiscal actual;
- prezenta propunere aduce trei praguri de impozitare pentru marii contribuabili: la art. 18 alineatul 1 este prevăzută o cotă de 1% aplicată veniturilor înregistrate în fiecare an fiscal pentru „Contribuabilii persoane juridice care au realizat venituri care au depășit echivalentul în lei a 10.000.000 euro (zece milioane euro), art. 18 alineatul 2 introduce o cotă de 2% aplicată veniturilor pentru contribuabilii care au realizat venituri care au depășit echivalentul în lei a 100.000.000 euro (o sută milioane euro) și art. 18 alineatul 3 care stabilește o cotă de 3% din veniturile

contribuabililor care au realizat venituri ce au depășit echivalentul în lei 1.000.000.000 euro (un miliard euro). Este evident că aceste praguri diferențiale nu sunt fundamentate pe raționamente economice sau sociale și că sunt impuse arbitrar, generând distorsiune competitivă între companiile aflate de o parte și cealaltă a pragurilor. Nu există niciun motiv pentru care o companie cu o cifră de afaceri mai mare să fie supusă unui regim fiscal diferit, având în vedere caracteristicile structurale ale diferitelor sectoare de activitate;

- propunerea introducerii unui regim special ce prevede impozitarea cu minimum 5% pe cifra de afaceri pentru contribuabilii care desfășoară activități de natura extracției, rafinării sau comercializării produselor petroliere și a derivatelor acestora este, de asemenea, nejustificată și arbitrară, punând în pericol stabilitatea energetică a României în contextul crizei generate de războiul din Ucraina.

Președinte,
Bogdan SIMION